

STØTTEGRUPPE FOR SUDAN OG SØR-SUDAN

ÅRSMELDING 2016

1. Innledning

Vi kan også i år se tilbake på et år med stor aktivitet, selv om vi nok hadde håpet å se flere av medlemmene på våre arrangementer. Styret har fått gode tilbakemeldinger på den nye hjemmesiden, men vi sliter nok litt med å nå alle med mailutsendinger. Oppfordring: Send oss endringer i adresser og telefonnummer!

Når vi nå skriver årsmeldingen er det tilfredsstillende å se at vi har klart å gjennomføre alt vi hadde som mål, og enda litt til. Særlig spennende har det vært med arbeidsgruppa styret ble pålagt av årsmøtet i fjor om å nedsette - det var ikke vanskelig å finne kandidater, og samarbeidet har vært godt. Tusen takk til dere som tok på dere oppgaven!

Vi vil også takke de som har jobbet fram søknaden om støtte til "Dokumentasjonsprosjektet" - nå venter vi spent på resultatet!

Den nye strategien vi måtte prøve da den økonomiske situasjonen endret seg har vist seg å gi resultater - vi klarer fortsatt å løse oppgavene, og ser at det kanskje gir like gode resultater. Det faktum at situasjonen både i Sudan og Sør-Sudan har vært vanskeligere enn på lenge bidrar også til at organisasjonene har behov for å samarbeide, holde hverandre orientert og diskutere, og vi opplever at SFS spiller en viktig rolle i denne sammenhengen.

Marit Hernæs, leder.

2. Situasjonen i Sudan og Sør-Sudan

Situasjonen i Sør-Sudan

Heller ikke dette året har det vært mye å glede seg over i Sør-Sudan. Prosessen med å implementere fredsavtalen som ble inngått i 2014 har stått i stampe, så kan det fortsatt stilles spørsmål ved viljen til å gjennomføre den - eller om den i det hele tatt har verdi lenger. Likevel har man ikke gitt opp arbeidet og presset for å gjennomføre fredsavtalen - først og fremst fordi det er det eneste dokumentet partene har skrevet under på og forpliktet seg til å gjennomføre. President Salva Kiir har erklært at den Nasjonale dialogen skal gjennomføres nå, men det knytter seg ikke store forventninger til at det vil skje i tråd med avtalen. Samtidig er det igjen meldt at hovedstaden skal flyttes fra Juba til Ramskel.

Befolkningen har om mulig vært utsatt for verre lidelser enn under krigen. Rapporter om angrep på uskyldige landsbyer og grove overgrep mot befolkningen kommer nå også fra områder som tidligere har vært trygge.

Økonomisk sett er Sør-Sudan konkurs og i total krise. Oljeinntektene har sviktet med fallende oljepris og lavere produksjon, og påfører landet for tiden gjeld til Sudan for hvert fat som selges i.o.m. at Sudans andel er konstant. Inflasjonen fører til at pundet er så lite verdt at en månedslønn ikke rekker til det aller nødvendigste av mat, mens svartebørshandelen med dollar har blitt enda en inntektskilde for de som står bak - som sies å være regjeringen selv. Det er trykket opp nye penger i stor skala, uten reell verdi. Det var håp om at når Oljeavtalen skulle reforhandles i november 2016 så skulle Sør-Sudan komme bedre ut, isteden så de seg tvunget til å videreføre avtalen fram til 2020.

Befolkningen lever i konstant utrygghet, og har mistet den optimismen som preget landet før desember 2013. De har også i stor grad mistet troen på sine ledere, som så grovt har sviktet dem og landet. Strømmen av flyktninger ut av landet er stadig økende, og det er nå erklært hungersnød i landet. Det internasjonale samfunnet øker den humanitære innsatsen til Sør-Sudan, nå gjelder det kun å holde flest mulig i live, sikre noen grad av medisinsk hjelp og skolegang for barn. Det betyr at det i liten grad er mulig å gjennomføre eller videreføre utviklingsprogram, og veien fram til et levedyktig samfunn virker enda lenger.

Situasjonen i Sudan

Den politiske makteliten er i hovedsak den samme nå som da den kom til makten ved et kupp i 1989. Presidenten, Omar Al Bashir har vært etterlyst av den internasjonale domstolen, ICC, siden 2009, uten at dette har vært til særlig hinder for verken maktutøvelse eller reisevirksomhet. Tvert imot er det hevdet at dette har ført til økt støtte til ham fra flere hold. I 2015 ble President Bashir og hans parti NCP ble gjenvalgt, i et valg som verken var fritt eller rettferdig ifølge en felleserklæring fra USA, Storbritannia og Norge (Troikaen). Resultatet kan heller ikke sies å være overraskende for valg i et land der makten er på få hender, og som kjennetegnes av udemokratisk styresett.

I tiden etter splittelsen med Sør Sudan har demokratiet fått enda trangere kår, og kontrollen med all virksomhet er tett. Demonstrasjoner blir slått ned med hard hånd, politiske arrestasjoner, sensur og forfølgelse hører til dagens orden. Humanitære organisasjoner og FN-organisasjoner er lite velkomne og få er godtatt for arbeid med

internt fordrevne, flyktninger oa. - særlig der det trengs mest: i Darfur og der ingen slipper inn, i Nubafjellene.

I 2016 ble det gjennomført en "Nasjonal dialog", der alle opposisjonspartier var invitert til å delta. Det lyktes ikke å samle alle parter, særlig fordi kravet om stans i bombingene ikke ble imøtekommet, men også fordi premissene i utgangspunktet ikke ble sett på som et uttrykk for reell vilje til endring. Likevel ble den, av regimet, erklært som vellykket. Situasjonen i Darfur er ikke bedret, og konflikten i Nuba-fjellene har nå pågått i seks år. I februar gikk myndighetene ut med en melding om at Abyei tilhører Sudan. Det ble erklært våpenhvile etter at USA opphevet sanksjonene, og det er åpnet for humanitær hjelp, men SPLM-N aksepterer ikke at denne skal stå under full kontroll fra Khartoum og har avslått. Reiseforbudet er midlertidig opphevet, noe som er til god hjelp for organisasjoner som arbeider i landet.

Strømmen av flyktninger har økt både fra Sør Sudan og fra andre land. Siden EU-avtalen med Tyrkia stengte adgangen til Europa i stor grad via Hellas, har veien gjennom Sudan til Libya vært en annen mulighet til å krysse Middelhavet, derfor har EU inngått en avtale med Sudan om økonomisk støtte mot å stanse flyktningstrømmen via menneskesmuglere. Norge har inngått en tilsvarende avtale, og det kan og bør stilles store spørsmål ved dette.

3. Årsmøtet 2016

Årsmøtet 2016 i SFS ble avholdt lørdag 23. april kl. 15:30 – 18:00 i Amatheas lokaler med 40 tilstedeværende.

Årsmøtet ble holdt i forlengelsen av et seminar, der opp mot 60 personer deltok. Dagen ble avsluttet med en hyggelig Social Evening med mye og god sør-sudansk mat tilberedt av en kvinnegruppe.

Leder Marit Hernæs ønsket velkommen, og årsmøtet valgte Guro Huby som møteleder.

Saklisten til årsmøtet:

1. Godkjenning av innkalling og sakliste
2. Valg av møteleder
3. Valg av sekretær og tellekorps
4. Styrets årsmelding
5. Innkomne saker:
Forslag til avvikling av Støttegruppe for Sudan og Sør-Sudan (SFS)
6. Styrets begrunnelse for opprettholdelse av SFS
7. Styrets handlingsplan det kommende året
8. Regnskap for 2015 og budsjett for 2016
9. Valg

For øvrig vises til utsendt referat fra forrige årsmøte av 9. mai 2016.

4. Styrets sammensetning og funksjoner

Styret har i meldingsåret hatt 6 styremøter med følgende sammensetning:

Leder:

- Marith Hernæs (2016-2017). Valgt av årsmøtet til leder for ett år

Styremedlemmer:

- Arthur Høyen (2016 – 2017)
- Helene Glomnes (2016 – 2018)
- Ronald Bradal (2016 – 2018)
- Justin Gwolo (2016 – 2018)
- Kristin Tønnessen Berg (2016 – 2018)
- Kjell Håkon Salicath (2015-2017)
- Martin Berge Jr. (2015-2017)
- Hans Petter Storemyr (2015-2017)
- Linda Thu (2015-2017)

Revisor:

- Johnny Thorsen

Valgkomite:

- Camilla Aschjem
- Anthony Lino
- Arve Danielsen

I konstituerende styremøte ble følgende funksjoner og grupper etablert:

- Nestleder: Arthur Høyen
- Sekretær: Helene Glomnes (vara: Ronald Bradal)
- Representanter Sudanforum: Marit Hernæs (leder), Helene Glomnes (referent)
- Kontaktperson for Sudanese Community: Justin Gwolo
- Gruppe nettside/sosiale medier: Martin Berge Jr., Hans Petter Storemyr, Ronald Bradal
- Gruppe nyhetsbrev/medlemspleie: Hans Petter Stormyr, Kjell Håkon Salicath, Ronald Bradal
- Kvinnegruppe: Kristin Tønnesen Berg, Marit Hernæs, Linda Thu, Helene Glomnes
- Foto- og filmprosjektgruppe: Linda Thu, Kristin Tønnessen Berg, Kjell Håkon Salicath, Arthur Høyen
- Økonomiansvarlig: Kjell Håkon Salicath

5. SFS Arbeidsgruppe: Formål og oppgaver

Årsmøtet 2016 vedtok at styret nedsetter et representativt utvalg, som vurderer alle sider ved SFS framtidige oppgaver og engasjement, og samtidig fremmer forslag til nye eventuelt endrede vedtekter. Utvalgets arbeid og forslag sendes ut til alle medlemmer før 1. januar 2017.

Utvalgets ble sammensatt og konstituerte seg slik: Mustafa Trond Smistad (leder), Anders Breidlid, Ingrid Kanda-Kanda Fløistad, Guro Huby (sekretær) og Gerd Gaasholt (vara).

Arbeidsgruppa formulerte oppgaven videre som å vurdere og komme med forslag til formål og aktiviteter som er tilpasset ressursene som Støttegruppa rår over samt endrede forhold i Sør-Sudan og omkringliggende region. Gruppa vurderte også navneskifte i lys av dette.

Utvalget ved Mustafa Trond Smistad og Guro Huby presenterte innstillingen for SFS-styret i styremøtet 7. desember 2016.

Her følger sakens gjengivelse i referatet:

Arbeidsutvalget vedr SFS framtidige oppgaver og engasjement

- Mustafa Trond Smistad, Guro Huby presentasjon utvalgets innstilling (se innkalling til styremøtet, der innstillingen er vedlagt.)
  - Innstillingen er delt med hensyn til hvorvidt SFS skal arbeide både overfor Sudan og Sør-Sudan. Smistad argumenterte for å beholde begge landene i navnet.
    - Folkene i Sudan og Sør-Sudan er de samme.
    - Møter mellom sudanere og sør-sudanere er ofte positive, selv om det skjer i de omstridte grenseområdene.
    - Man må forstå Sudan for å forstå Sør-Sudan.
  - Et flertall mente likevel at man burde konsentrere seg om Sør-Sudan.
  - Guro Huby vektla at det er nødvendig å se Sør-Sudan i en større regional sammenheng.
    - Hun ønsket at gruppa kunne finne et navn som forteller mer direkte om gruppas arbeid.
- SFS har ikke midler til å være noe annet enn en nettverksgruppe, som formidler kontakt og informasjon. Dette er likevel en viktig oppgave.
  - Det er uheldig å snevre inn virksomheten til en nettverksgruppe. Den må tilpasse seg de forholdene og de utfordringene som foreligger til enhver tid.
- Sør-Sudan vil være hovedfokus, men det gir et viktig signal utad at man arbeider overfor begge landene.
- Arthur Høyen påpekte at viktige formuleringer i formålsparagrafen, bør legges inn i beskrivelsen av virksomheten. Det gjelder arbeid for menneskeverd, demokrati og menneskerettigheter.

Styrets vedtak:

- i) Innstillingen tas til orientering.
- ii) Styret og utredningsgruppa arbeider videre med innstillingen, ut fra dagens debatt og gjennomgang
- iii) Innstillingen med merknader fra styret og eventuelle redigeringer eller tilpasninger fra utvalget, legges fram for årsmøtet.
- iv) Det endelige resultatet sendes til medlemmene, via vår nettside og på e-post.
- v) Marit Hernæs vil foreslå at Sudan Forum endrer navn til Forum for Sudan og Sør-Sudan.

□ Utvalget ble takket for sitt arbeid.

Utvalgets innstilling ble i tiden som fulgte, ikke endret. Den ble utsendt til alle medlemmer i forbindelse med innkallingen til årsmøtet 14. februar 2017.

Et tillegg til innstillingen ble laget i ettertid og utsendt sammen med denne årsmeldingen.

6. Styrets løpende arbeid

Sudan Forum

SFS har fortsatt sin rolle som koordinator av Sudan Forum. Marit Hernæs leder forumet og Helene Glomnes er referent. Det har blitt avholdt 10 møter i Sudan Forum siden forrige årssamling. I gjennomsnitt har det vært 17 deltakere på møtene, og 12 ulike organisasjoner har vært representert, i tillegg til Norad, UD og PRIO.

I tillegg til jevnlige møter for organisasjonene har det i Sudan Forum vært fokus på å møte politisk ledelse. Det ble arrangert et møte med statssekretær Tore Hattrem 17. juni 2016. 11. November 2016 ble det avholdt møte med Utenriks – og forsvarskomiteen på Stortinget. Samtlige organisasjoner leverte innspill til representantene og partigruppene, og åtte av organisasjonene hadde muntlige innlegg i møtet.

Samarbeid med andre organisasjoner

Styret i SFS har lagt større og større vekt på samarbeid med andre organisasjoner, og har i perioden deltatt i flere felles arrangementer.

Samarbeidet med Norwegian Friends of Peace Village har resultert i at vi planlegger og avholder årsmøtene samme helg og har den sosiale delen sammen, NorwFriends har presentert arbeidet med Peace Village i Sudan Forum, leder i SFS deltok i møte med UD, og leder SFS ble invitert til et besøk i Peace Village.

SFS tok initiativ til et besøk av Yasir Arman, generalsekretær i SPLM-N, og arrangerte i samarbeid med Fellesrådet for Afrika, Norsk Folkehjelp og Oslosenteret flere åpne møter med meget god respons.

Samarbeidet med Lilleborg menighet har fortsatt, og vi har hatt flere solidaritetsgudstjenester i perioden - noe som har vært svært viktig for samholdet. SFS har også hatt flere møter med South Sudan Community, og også Darfur og Nuba-gruppen.

Samarbeidet med Sør-Sudansk kvinnegruppe er videreført, og medført at de har deltatt på flere aktiviteter - bl.a. Barnas verdensdager.

Nettsider

Sudansupport er SFS sin offisielle nettside med følgende adresse:

www.sudansupport.no. Nettsiden er en oppdatert nyhetskanal for våre medlemmer og andre enkeltpersoner og organisasjoner som er engasjert i Sudan og Sør-Sudan. Nettsiden oppdateres jevnlig og inneholder nyheter fra Sudan og Sør Sudan, samt informasjon om arrangementer og aktiviteter som har med Sudan og Sør-Sudan å gjøre. Nettsiden inneholder en historisk og politisk oversikt over Sudan og Sør-Sudan. Videre kan man også finne artikler, bilder, rapporter fra tidligere studiereiser til Sør-Sudan, og jubileumsskrift 1993-til 2013 på nettsiden.

Vi har i løpet 2016 begynt å bruke Facebook-siden: Sudansupport mer aktivt. Her når vi også våre medlemmer.

Statistikk viser at bruken av Sudansupport.no har holdt seg jevnt gjennom året. Vi har hatt 33.645 besøk til nettsiden vår siden 22. januar 2016, da domenet ble registrert hos One.com. Dvs. i snitt 2803 visninger per måned (86% økning) og nesten en fordobling siden 2015 (snitt på 1500 visninger). Desember var den måneden i fjoråret med flest besøk (5051 treff i perioden 01.12.16 til 01.01.17).

Antall besøk er forøvrig økende i 2017, og fra 01.01.17 til 26.02.17 har det vært registrert 10.517 treff på siden vår. Det har tydeligvis vært en suksess at vi har gått over til en blogg løsning med bruk av Wordpress. Billig og enkelt å vedlikeholde.

Nyhetsovervåking

SFS har i 2016 fortsatt med abonnement på nyhetsovervåkingstjenesten

Opoint: <http://monitor2.opoint.com/>

Gjennom tjenesten overvåker SFS norske og internasjonale nyhetskilder inkludert den Afrikanske Union (AU) og Sudan Tribune. Webgruppen går gjennom artiklene og velger ut de mest relevante og legger nyheter på nettsiden vår ([sudansupport.no](http://www.sudansupport.no)).

Overvåkingen koster kroner 850,- per måned, kr 10200 per år.

Film- og fotoprojekt

Arbeidsgruppen har jobbet videre med film- og fotoprojektet, som ble presentert på medlemsseminaret i forbindelse med årsmøtet i 2016. Viktigst har vært å knytte ytterligere kontakter med relevante diskusjonspartnere og ressurspersoner og å sende inn søknad om midler til prosjektet.

Kontakterpersoner:

- (Tidl. statsarkivar) *Sigve Gramstad*, Norges representant i samarbeidsarbeidsgruppe om Sør-Sudans arkiv, Senior inspector *Yousse*
- Fulgensio Onyalla*, Sør-Sudans representant i samarbeidsarbeidsgruppe om Sør-Sudans arkiv,

- Underdirektør *Sigrun Rasmussen*, Riksarkivet, tidl. leder for Privatarkivseksjonen,
- Nestleder i Arkivarer uten grenser *Eirik Haachvaag Andersen*, Statsarkivet i Trondheim og Direktør
- *Jan Ledang*, Aust-Agder Museum og Arkiv, tidl. generalkonsul i Sør-Sudan.

Søknad med budsjett ble formulert høsten 2016 og sendt inn november 2016 :
Søknad om midler til et pilotprosjekt «Film- og fotodokumentasjonsarkiv – om Sør-Sudan – Innsamling digitalisering og etablering av et privatarkiv i Arkivverket i Norge for senere overføring til Sør-Sudans arkiv». (se vedlegg)

Sør-Sudansk kvinnegruppe i Norge

I siste del av 2015 tok Støttegruppa for Sudan og Sør-Sudan initiativ til å samle sør-sudanske kvinner som bor i Norge. Vi møttes to ganger hos Stiftelsen Amatheia, og i februar 2016 ble Sør-Sudansk Kvinnegruppe i Norge offisielt stiftet, og styre ble valgt. Grace Moriku ble valgt som leder, og de er også nå registrert i Brønnøysund og har fått organisasjonsnummer. På SFS sitt forrige årsmøte sto de for matserving og underholdning i form av dans. De har deltatt i flere Solidaritetsgudstjenester i Lilleborg Kirke med Sør-Sudan som fokus. I juni arrangerte de sommerfest hvor de samlet kvinner, menn og barn fra en større region, og feiret med mat og dans.

I November deltok Kvinnegruppen på Barnas Verdensdag og presenterte Sør-Sudansk kultur med dans, musikk og utstilling. Det ble vist hvordan kvinnene bærer vann på hodet også med barn på ryggen. Dette ble strålende mottatt av publikum. I tillegg har Grace Moriku representert Kvinnegruppen og Sør-Sudan på flere arrangementer på Oslo Fredssenter, Sex og Politikk og Fokus, Fellestrådet for Afrika og på Amatheia.

Seminarer

I samarbeid med Norsk Folkehjelp, Fellestrådet for Afrika og Oslosenteret var SFS med å tilrettelegge for besøk av Yasir Arman, generalsekretær i SPLM-N. I forbindelse med dette ble det arrangert flere åpne arrangementer der SFS var medarrangør. Sammen med Norsk Folkehjelp og Fellestrådet for Afrika ble det invitert til samtale mellom Yasir Arman og Liv Tørres på Eldorado bokhandel 10. januar, og sammen med Norsk Folkehjelp, Fellestrådet for Afrika og Human Rights Human Wrongs ble det arrangert gratis filmvisning av den prisbelønte filmen *Beats of the Antonov* og møte med Yasir Arman på Ingensteds 11. januar. Det var svært godt oppmøte og det anslås at ca. 130 var tilstede på Ingensteds.

Representasjon

Leder har også i år hatt regelmessige møter med den Sør-Sudanske ambassaden, men det har tatt tid før den nye ambassadøren ved Sudans ambassade kom på plass. Så langt har vi derfor ikke hatt noe møte med sistnevnte, bare presentert SFS. I perioden har det vært flere besøk fra Sør-Sudan, og leder har hatt møter med disse. Det har også vært flere møter med politikere og partier, med NORAD, UD og organisasjonene i Sudan Forum. SFS har vært representert i alle seminarer, debatter etc. som har vært arrangert i perioden av PRIO, NUPI, NORAD, UD, oa.

Leder har vært invitert til å holde flere foredrag, har skrevet flere artikler, og har blitt kontaktet av enkeltpersoner for informasjon. Leder og flere styremedlemmer har vært

representert ved alle arrangementer SFS har hatt med andre organisasjoner og med Lilleborg menighet.

Besøk Sør-Sudan/regionen

SFS har som mål at det foretas et besøk til Sudan eller Sør Sudan hvert år. Dette ble av økonomiske og praktiske grunner ikke mulig i 2016, men ble gjennomført i mars 2017. Det har lenge vært et mål at leder kunne besøke Kuron Peace Village, og denne gangen lyktes det. Det blir rapport fra besøket i årsmøtet. NRKs Afrika-korrespondent Sverre Tom Radøy deltok på reisen, og laget en reportasje om biskop Paride Taban og fredssenteret Kuron. Turen omfattet også besøk til Nuba-fjellene etter invitasjon fra SPLM-N. Generalsekretær Yasir Arman besøkte Oslo i januar 2017, og uttrykte da et sterkt ønske om besøk. Besøket og inntrykk fra Nuba-fjellene vil bli presentert i NRK og på årsmøtet.

7. Økonomi/medlemmer

Ved utgangen av 2016 hadde SFS 178 registrerte medlemmer derav 128, som hadde betalt siste års kontingent. Betaling ble gjennom året purret to ganger via mail og en gang via SMS.

Videre meldte 12 personer seg ut av støttegruppa og 14 meldte seg inn, dvs. en netto tilvekst på 2 personer gjennom året 2016.

Saldo for inntøende i bank ar den 1.1.2017 kr. 12.149.

8. Styrets handlingsplan 2017

Styret i SFS ønsker å prioritere følgende det kommende året:

1. Avholde styremøter og årsmøte
2. Innkalle, lede og referere møter i Sudan Forum.
3. Fremme og bidra til seminarer/konferanser vedr. Sør-Sudan og omkringliggende region.
4. Styrke kontakter og nettverk i Sør-Sudan, omkringliggende region og Norge, også ved besøk.
5. Holde løpende kontakt med diasporagrupper i Norge.
6. Videreføre hjemmesiden og styrke kontakten på sosiale medier.
7. Realisere foto- og filmprosjektet.
8. Styrke medlemsmassen og kontakten med denne.
9. Styrke den økonomiske situasjonen til SFS.